

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	สมณเพศกับเป้าหมายสูงสุดในพระพุทธรศาสนาเถรวาท
ชื่อผู้เขียน	พระมหานรินทร์ สุธรรม
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาปรัชญา
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร.พิสิฏฐ์ โคตรสุโพธิ์ ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร.ประมวล เพ็งจันทร์ กรรมการ อาจารย์ ดร.วิโรจน์ อินทนนท์ กรรมการ
	บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความหมาย สาระและสถานะของสมณเพศ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมณเพศกับเป้าหมายสูงสุด

เนื้อหาหลักของการศึกษาแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง แนวคิดเรื่องสมณเพศ ส่วนที่สอง เป้าหมายสูงสุดในพระพุทธรศาสนา ส่วนที่สาม ความสัมพันธ์ระหว่างสมณเพศกับเป้าหมายสูงสุด

จากการศึกษาพบว่า สมณเพศหรือนักบวชในลัทธิศาสนาต่างๆ มีความเป็นมาควบคู่กับสังคมมนุษย์ตั้งแต่บรรพกาล เกิดขึ้นเพราะความจำเป็นในการทำหน้าที่เป็นสื่อกลางและความต้องการมีวิถีชีวิตอีกแบบหนึ่งเพื่อค้นหาสิ่งสูงสุด

กล่าวสำหรับสมณเพศในพระพุทธรศาสนา พบว่าพระพุทธเจ้าเป็นผู้สร้างรูปแบบขึ้นมา โดยได้รับอิทธิพลจากลัทธิสมณะ มีความหมายเฉพาะของตนว่าเป็นผู้เว้นบาปทั้งปวง ผู้มีความสงบ ผู้ไม่มีเรื้อน ผู้ประพฤติพรหมจรรย์ ผู้ออกจากกาม ผู้ชบ และผู้แสวงหาคุณอันยิ่งใหญ่ มีสาร์ตณะอยู่ที่ปัญญาทางใจหรือการอธิษฐานใจเป็นสมณะ ศิลหรือวินัยและธรรม เพราะสิ่งเหล่านี้ทำให้มีความเป็นสมณะสมบูรณ์แบบและเอื้อต่อการพัฒนาชีวิตส่วนตัวและส่วนรวม เมื่อกล่าวถึงในแง่ของสถานะ พบว่ามี 3 สถานะ คือ สถานะทางธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ท่านต้องมีและตัดสินใจได้ว่ามีสถานะทางธรรมสูงโดยเฉพาะเมื่อบรรลุเป็นพระอรหันต์ สถานะแห่งเพศซึ่งจัดเป็นอุดมเพศ และสถานะทางสังคมในฐานะเป็นกัลยาณมิตรและเป็นปูชนียะบุคคลทางสังคม

ในส่วนของเป้าหมายสูงสุดของชีวิต พบว่าพระพุทธรศาสนาถือว่าเป็นนิพพาน เพราะเป็นที่ดับสนิทแห่งทุกข์ทั้งปวง เป็นที่ดับภพชาติและวัฏสงสาร และเป็นที่ยึดมั่นแห่งกิเลสทั้งปวงสำหรับทางดำเนินไปสู่นิพพานนั้น พบว่าได้แก่ทางสายกลางคืออริยมรรคมีองค์ 8 อันเป็นทางที่

พระพุทธเจ้าทุกพระองค์และพระอรหันต์ทั้งหลายใช้ดำเนินไปสู่นิพพาน และเป็นทางที่ใช้ได้กับ มนุษย์ทุกคน อีกทั้งยังพบว่ารูปแบบการบวชนั้นจัดเป็นมรรคหรือทางได้ ในฐานะเป็นรูปแบบที่ สะดวกและเอื้อต่อการเข้าถึงนิพพานได้อย่างรวดเร็ว

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมณเพศกับเป้าหมายสูงสุด พบว่า มีมิติแห่งความสัมพันธ์ กันในหลายแง่หลายมุม กล่าวคือ ก่อนการบรรลุนิพพาน สมณเพศมิได้มีความสัมพันธ์กับ เป้าหมายคือนิพพานแบบจำเป็น คือไม่ได้ผูกขาดว่าจะต้องบวชเท่านั้นจึงจะบรรลุนิพพานได้ ทุกคนสามารถบรรลุนิพพานได้ ยกเว้นการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ซึ่งต้องอาศัยรูปแบบการบวช เท่านั้น จึงถือเป็นความสัมพันธ์ที่จำเป็น หลังการบรรลุนิพพาน มีความสัมพันธ์แบบจำเป็นสำหรับ คฤหัสถ์ เพราะเมื่อคฤหัสถ์บรรลุความเป็นพระอรหันต์แล้วต้องบวช แม้สมณเพศมิได้มีความ สัมพันธ์กับเป้าหมายแบบจำเป็น แต่ก็มีความสัมพันธ์แบบเป็นเหตุปัจจัย คือเป็นเหตุปัจจัยช่วยให้ บรรลุนิพพานได้สะดวกและรวดเร็ว เพราะวิถีแบบสมณะ เป็นวิถีแห่งการฝึกหัดตัวเอง ชัดเกลา กิเลส ทุกอย่างเป็นการเจริญมรรค เป็นการปฏิบัติธรรม และน้อมไปเพือนิพพาน ความเป็นเหตุ ปัจจัยนี้ยังมีในแง่ลบด้วย คือ เป็นเหตุปัจจัยขัดขวางการบรรลุนิพพาน เพราะเมื่อสมณะทำผิดต่อ ความเป็นสมณะของตนที่เรียกว่าละเมิดศีลหรือต้องอาบัติ ก็จะเป็นสิ่งขัดขวางการบรรลุนิพพานได้

Thesis Title	Samanavesa and the Ultimate Goal in Theravada Buddhism		
Author	Phramaha Narin Sutham		
M.A.	Philosophy		
Examining Committee	Lect. Dr. Phisit	Kotsupho	Chairman
	Lect. Dr. Pramuan	Pengchan	Member
	Lect. Dr. Viroj	Inthanon	Member

Abstract

This thesis is of two purposes : 1) to study the meaning, the essence, and the status of Samanavesa, and 2) to study the relationship between Samanavesa and its ultimate goal.

The content of this thesis is divided into three parts, as follows: 1) the concept of Samanavesa 2) the ultimate goal of Buddhism 3) the relationship between Samanavesa and its ultimate goal.

It was found that Samanavesa are those who devote themselves to the practice in various ways according to their respective faith and belief which has originated and developed hand in hand with human society. This has originated because of the need for being an intermediate between human and supernatural powers, and the need for new ways of life in order to seek the ultimate goal.

As for the Buddhist Samanavesa, it was found that the Buddha himself created the form of Samanavesa from Samana doctrine meaning specifically one who refrains from all forms of sin, one who lives peacefully without personal home, leads a noble life, renounces from sensual pleasure, lives depending on others and seeks for the ultimate aim of life. The essence of Samanavesa depends on intention to become a monk, the precepts, and the Dhamma because these things make up the perfect Samanavesa and encourage development the life both oneself and those of others. When mentioning the

Samanavesa Status, it is found that the Samanavesa status can be studied in three ways, namely focusing on Dhamma status which is a very important thing that he must possess and allows to evaluate the status of Dhamma - especially when he has become an Enlightened one, focusing on the status of being a noble one which is considered as ultimate status, and by focusing on the social status of Samanavesa as being good company and respected person in society.

Concerning the ultimate goal of life, it was found that Buddhism regards Nibbana as the ultimate goal of life because Nibbana is the complete extinction of all suffering, being, birth, the circle of life, and the end of all defilements. The path leading to Nibbana is found to be the middle way, that is the Eightfold Noble Path which is way walked by all Buddhas and Enlightened ones, and this way can also be walked by all human beings. Furthermore, it was found that the way of renunciation can be said to be the noble way to encourage practitioners to conveniently attain Nibbana.

Finally, concerning the relationship between the Samanavesa and the ultimate goal, it was found that there are various dimensions of the relationship, namely before attaining Nibbana, being Samanavesa is not the only one way to attain Nibbana. Everybody can attain the Nibbana, except in the case of Enlightenment of the Buddhas which can only be attained as monk. After attaining Arahantship, lay persons have to walk the path of renunciation, while the way of renunciation is not the only way for attaining Nibbana. However, this way is very important to encourage practitioners to easily attain Nibbana because the way of Samana is the way of self-training in order to rid oneself of all defilements. All self-training activities of Samana are aimed at cultivating the noble way of life, Dhamma practice leading to Nibbana. The way of Samana may be an obstacle to attaining Nibbana because, when a Samana misbehaves, it may prevent him from attaining Nibbana.